

Kertomusluonnoksesta annettu lausunto

**Solidium Oy
(6/2015)
002/54/2013**

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto, 18.5.2015.

18.5.2015

VNK/876/50/2015

LAUSUNTO VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTON SOLIDIUM OY:TÄ KOSKEVASTA TULOKSELLISUUSTARKASTUSKERTOMUSLUONNOKSESTA

Viitaten otsikkoasiassa pyydettyyn lausuntoon Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto esittää kunnioittavasti seuraavaa.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on varsin kattavasti tarkastellut Solidium Oy:n toimintaa yhtiöstä saadun kirjallisen hallitus- ym. materiaalin sekä yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden haastattelujen pohjalta. Omistajaohjausosasto pitää kuitenkin vaivallista menettelytapaa, jossa tarkastuksen kohde itse määrittelee lähtökohtaisesti tarkastuksen keskeisimpien kriteerien onnistumista, erittäin huonona ja helposti väärin johtopäätöksiin johtavana. Tämä johti muun muassa siihen, että yhtiön intressissä oli saattaa julkisuuteen tarkastuskertomuksen luonnosversioita ennen kuin esimerkiksi omistajaohjauksen kanssa oli asiasta voitu keskustella. Omistajaohjausosasto haluaa huomauttaa, että sitä lähestyttiin asiassa vasta kun raporttiluonnos oli kirjoitettu.

Tarkastusviraston tarkastustyön loppuvaiheiden kanssa samanaikaisesti työskennelleen ministeri Paateron asettaman Solidium -työryhmän esittämät toimenpideehdotukset Solidium Oy:n toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi poikkeavat joiltakin merkittävilta osin tarkastusviraston kertomusluonnoksen alussa esitetyistä viraston kannanotoista. Työryhmän toimintaan ja joihinkin johtopäätöksiin on kertomusluonnoksen jatkosivuilla eräitä viittauksia.

Tarkastusvirasto yhtyy kantanaan kohdeyhtiön itsensä esittämään näkemykseen Solidiumin tuottaman kokonaisarvon suhteellisen menestyksekkäästä kehityksestä. Solidium-työryhmä on teettänyt ulkopuolisella asiantuntijataholla kattavan selvityksen Solidiumin kohdeyhtiöiden menestyksestä erityisesti suhteessa yhtiöiden viiteryhmiin. Lisäksi on selvitetty Solidiumin yksittäisten sijoituspäätösten vaikutusta taloudelliseen tulokseen.

Pelkästään indekseihin vertaaminen ei anna oikeata kuvaa kohdeyritysten menestymisestä eikä etenkin arvioitaessa Solidiumin vaikuttavuuden toteutumista. Vertailut tulisi tehdä Solidiumin kohdeyritysten kanssa samoilla toimialoilla kilpailevien yhtiöiden markkina-arvojen kehitykseen. Tämä vertailu osoittaa paria poikkeusta lukuun ottamatta Solidiumin osakkuusyhtiöiden jääneen huomattavasti heikommalle arvokehitykselle. Verrokkejaan paremmin ovat kehittyneet ainoastaan kaksi yhtiötä, joissa on selkeä muu pääomistaja ja joiden toimintaan Solidium ei omistajana juurikaan ole vaikuttanut.

Keskeinen virhearviointi ja painotuksen vinoutuma liittyy käsitteellisesti väitteeseen Solidiumin toimimisesta aktiivisena omistajana, jolla olisi ollut tuntuva vaikutus kohdeyritystensä tulokselliseen toimintaan. Viittaukset toimimiseen eräisiin ruotsalaisiin verrokkiyhtiöihin rinnastettavalla tavalla antavat virheellisen käsityksen ja kuvan Solidiumin aktiivisuudesta omistajana. Osallistuminen omistusosuuden mukaisiin rahoitusjärjestelyihin ja yhtiöiden hallitusjäsenten valintaan nimitystoimikunnissa eivät ole riittävä osoitus aktiivisesta omistamisesta.

Solidium ei voi vain ulkopuolisen markkinatiedon varassa toimimalla vaikuttaa Solidiumin toimiohjeen mukaisen aktiivisen omistajan tavoittelemaan kotimaisen omistuksen varmistamiseen ja vahvistamiseen. Solidium-työryhmä suosittelee hallinto- ja raportointimallin merkittävää tehostamista ja aktiivisuuden lisäämistä Solidiumin omassa analyysityössä sekä osallistumisessa kohdeyritysten hallitustyöskentelyyn.

Tarkastuskertomuksessa todetaan Solidiumin sijoittuvan hallintokuluvertailussa suhteessa vastaavan luonteisiin toimijoihin hyvin. Tässäkin asiassa vertailuryhmän koostumus ja vertailumenetelmät edellyttäisivät syvällisempää selvittelyä, koska huomattava osa kustannuksista peittyy myynti- ym. palkkioina myyntitulojen suoritteisiin. Kokonaiskustannuksia pitäisi arvioida saavutettuihin hyötyihin eikä suhteuttaa niitä kokonaisportfolioon, jossa suurimpaan osaan Solidium ei toimintansa aikana juurikaan ole vaikuttanut. Solidium-työryhmä on analyysissään kiinnittänyt tältä osin kustannustehokkuuden puutteisiin erityistä huomiota.

Omistajaohjausosasto yhtyy Solidium-työryhmän esittämällä tavalla tarkastusviraston näkemyksiin tarpeesta arvioida uudelleen Solidiumille asetettavia läpijuoksuosinkoja ylittävistä tulotusvaateista luopumista yhtiön perustehtävän mahdollistamiseksi ja kehittämiseksi sekä uusien sijoituskohteiden onnistuneeksi toteuttamiseksi.

Osastopäällikkö,
ylivohtaja

Eero Heliövaara

Finanssineuvos

Jarmo Kilpelä